

Dosarul nr. 2r-72/20

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani (jud. : I. Chirtoaca )  
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (M. Guzun, L. Pruteanu, V. Buhnaci )

## DECIZIE

12 februarie 2020

mun. Chișinău

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al  
Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul  
judecătorii

Dumitru Mardari  
Mariana Pitic  
Iurie Bejenaru

examinând recursul declarat de Tîmbur Iurie,  
în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Tîmbur Iurie  
împotriva Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale a Republicii Moldova,  
intervenient accesoriu Consiliul Național pentru Determinarea Dizabilității și  
Capacității de Muncă cu privire la recuperarea prejudiciului material și moral  
cauzat,

împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 26 noiembrie 2019 prin care  
s-a restituit cererea de apel depusă de Tîmbur Iurie din motiv că apelantul nu a  
îndeplinit în termen indicațiile instanței,

### c o n s t a t ă :

La 11 mai 2018, Tîmbur Iurie s-a adresat în instanța de judecată cu cerere de  
chemare în judecată împotriva Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale a  
Republicii Moldova, intervenient accesoriu Consiliul Național pentru Determinarea  
Dizabilității și Capacității de Muncă cu privire la recuperarea prejudiciului material  
și moral cauzat.

Prin hotărârea Judecătoria Chișinău sediu Buiucani din 25 iulie 2019, cererea  
de chemare în judecată înaintată de Tîmbur Iurie a fost respinsă.

Nefiind de acord cu hotărârea instanței de fond, la 23 august 2019, Tîmbur  
Iurie a declarat cerere de apel împotriva hotărârii Judecătoria Chișinău sediul  
Buiucani din 25 iulie 2019, solicitând admiterea acestuia, casarea hotărârii și  
emiterea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 17 septembrie 2019, nu s-a dat  
curs cererii de apel depuse de Tîmbur Iurie.

S-a comunicat apelantului, că necesită să prezinte apelul motivat acordându-i  
pentru aceasta un termen de 10 zile din momentul primirii copiei de pe încheierea în  
cauză pentru înlăturarea neajunsurilor.

S-a ridicat de la examinare, în ordine de apel, cauza civilă, pentru întocmirea hotărârii motivate.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 26 noiembrie 2019, s-a restituit cererea de apel depusă de Tîmbur Iurie, din motiv că apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței.

La 17 decembrie 2019, Tîmbur Iurie a declarat recurs împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 26 noiembrie 2019, solicitând admiterea cererii de recurs, casarea încheierii recurate și restituirea cauzei în instanța de apel pentru examinarea apelului.

În motivarea recursului a indicat că nu este de acord cu încheierea instanței de apel.

Recurentul a indicat că, instanța de apel a dat o apreciere eronată faptului că apelantul nu a înlăturat neajunsurile până la data stabilită de instanță.

Tîmbur Iurie a menționat că, a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel, după recepționarea hotărârii motivate a depus apelul motivat în termenul indicat de instanță prin încheierea din 17 septembrie 2019.

În circumstanțele date, recurentul a indicat că prin restituirea cererii de apel, instanța a încălcat accesul liber la justiție a apelantului.

Cu referire la termenul de depunere a recursului, instanța de recurs constată că Curtea de Apel Chișinău a emis încheierea la 26 noiembrie 2019.

Potrivit prevederilor art. 425 din Codul de procedură civilă termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Potrivit scrisorii de comunicare instanța de apel a comunicat, apelantului copia încheierii din 26 noiembrie 2019, la 2 decembrie 2019.

Cererea de recurs a fost declarată la 17 decembrie 2019, respectiv în termenul prevăzut de art.425 din Codul de procedură civilă.

Potrivit art. 426 alin. (3) din Codul de procedura civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copie certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

În conformitate cu art. 427 lit. b) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial încheierea, restituind spre rejudecare problema soluționată prin încheierea casată.

Examinând recursul declarat, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră întemeiat și care urmează a fi admis din următoarele considerente.

Curtea Europeană a Drepturilor Omului a constatat că art. 6 § 1 din Convenție îi garantează fiecărei persoane dreptul de a sesiza o instanță cu orice contestație referitoare la drepturile și obligațiile sale cu caracter civil.

În cauza *Bellet vs Franța*, Curtea a stabilit că dreptul de acces la un tribunal trebuie să fie corect și efectiv. Eficiența dreptului de acces impune ca persoana să beneficieze de posibilitatea clară și concretă de a contesta un act care constituie o ingerință în drepturile sale.

Colegiul constată că, încheierea Curții de Apel Chișinău din 26 noiembrie 2019 este adoptată în contradicție cu normele de drept procedural care reglementează acțiunile instanței la stadia de primire a apelului.

Din materialele dosarului rezultă că, instanța de fond a pronunțat dispozitivul hotărârii la 25 iulie 2019.

În termenul prevăzut de art. 362 alin.(1) din Codul de procedură civilă, la 23 august 2019 Tîmbur Iurie a declarat apel, menționând că motivele de fapt și de drept le va expune în cererea de apel motivată, după recepționarea hotărârii motivate.

La 3 septembrie 2019, Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani a expediat cauza în adresa Curții de Apel Chișinău, în lipsa la materialele dosarului a hotărârii motivate.

Conform încheierii din 17 septembrie 2019 instanța de apel a acordat apelantului termen de 10 zile din momentul recepționării încheierii, pentru depunerea cererii de apel motivat.

Potrivit avizului de recepție, Tîmbur Iurie a recepționat copia încheierii la 11 octombrie 2019.

Colegiul menționează că, instanța de apel neîntemeiat a concluzionat că pentru apelant termenul de înlăturare a neajunsurilor a expirat la 21 octombrie 2019 și că apelantul nu a întreprins toate măsurile necesare în termenul acordat de către instanță pentru depunere apelului motivat astfel, restituind apelul pe motiv că nu au fost lichidate neajunsurile indicate în termenul stabilit de instanță în încheierea Curții de Apel Chișinău din 17 septembrie 2019.

Instanța de apel constatând că la materialele dosarului lipsește hotărârea motivată, urma ca doar să ridice cauza civilă de la examinare, restituind-o în instanța de fond, pentru întocmirea hotărârii motivate, fără aplicarea prevederilor art. 368 din Codul de procedură civilă.

Or, în lipsa hotărârii motivate instanța de apel eronat a considerat, că nu fi îndeplinite indicațiile, deoarece este evident că apelantul nu avea posibilitatea de a întocmi cererea de apel motivată în asemenea situație.

Instanța de recurs reține că, la 8 noiembrie 2019 Judecătoria Chișinău sediu Buiucani a expediat în adresa părților copia hotărârii motivate.

Așadar, instanța de apel urma să acorde apelantului termen pentru depunerea apelului motivat, după parvenirea dosarului cu dovada întocmirii hotărârii motivate și nicidecum în lipsa acesteia.

În speță, prin soluția de restituire a cererii de apel, instanța a încălcat dreptul apelantului Tîmbur Iurie de acces liber la justiție, prevăzut de art. 20 din Constituția Republicii Moldova și art.6 pct.(1) din Convenție.

Totodată, nu a ținut cont și de constatările jurisprudenței CtEDO, care menționează că atunci când există o „contestație privind drepturi și obligații cu caracter civil”, art. 6 § 1 garantează fiecărui justițiabil dreptul ca această contestație să fie prezentată în fața unei instanțe.

Acest articol consacră astfel „dreptul la instanță”, între care dreptul de acces, și anume dreptul de a sesiza instanța în materie civilă, nu constituie decât un aspect.

La acesta se adaugă garanțiile prevăzute de art. 6 § 1 în ceea ce privește organizarea și compunerea instanței și în ceea ce privește desfășurarea procedurii.

Ansamblul formează, pe scurt, dreptul la un „proces echitabil” (Golder împotriva Regatului Unit, pct. 36).

Curtea Europeană a Drepturilor Omului a admis faptul că dreptul la un proces echitabil cuprinde dreptul de acces la o instanță.

Dreptul de acces la instanță reprezintă un element important al accesului la justiție, în considerarea faptului că instanțele oferă protecție împotriva practicilor ilegale și apără statul de drept. Accesul la instanță decurge implicit din dreptul la un proces echitabil, deoarece sugerează că litigiile trebuie soluționate de către instanțe.

Ținând cont de faptul că, la 27 noiembrie 2019 Tîmbur Iurie a depus apel motivat, la rejudecare instanța de apel urmează să examineze apelul în fond.

Având în vedere considerentele menționate, Colegiul reține că încheierea instanței de apel este neîntemeiată fiind adoptată cu încălcarea normele de drept procesual, drept consecință urmează a fi casată, cu trimiterea cauzei în instanța de apel, pentru examinarea cererii de apel în fond.

În conformitate cu art. 427 lit. b) art.428 din Codul de procedură civilă, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se admite recursul declarat de Tîmbur Iurie.

Se casează încheierea Curții de Apel Chișinău din 26 noiembrie, prin care s-a restituit cererea de apel depusă de Tîmbur Iurie din motiv că apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței.

Cauza civilă, se trimite la Curtea de Apel Chișinău pentru examinarea cererii de apel în fond în același complet de judecată.

Decizia nu se spune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței, judecătorul

Dumitru Mardari

judecătorii

Mariana Pitic

Iurie Bejenaru